

DE TRAM

KATHOLIEK VOLKSBLAD VAN SINT-TRUIDEN

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar ; 1,50 per halfjaar voorop betaalbaar.
Men Schrijft in bij den Eigenaar-Uitgever Jos LEENEN, Hamelstraat, 13, Sint-Truiden en op de postkantoren.

Artikelen en mededeelingen vrachtfrij te zenden, vóór Woensdag avond, aan de Redactie van *De Tram*, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.
Aankondigingen worden aanvaard tot Vrijdag 's av.

AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel. RECLAMEN : 25 c. Lange of dikwijls te herhalenannoncen, per accoord. Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads, worden kosteloos als annonce ingelacht.

Opvoeding en onderwijs.

Het gebrek, het ongeluk onzer tijden is het onderwijs gescheiden van de opvoeding. Hoevele hedendaagsche « geleerden » of beter « schijngeleerden » zijn botteriken. Het onderwijs is algemeen geworden; maar de toestand der opvoeding is kommersveel gedaald. Geleerden zijn er in overvloed, maar slecht opgevoede heden ook. Want hedendaags heeft men *voyous* die tamelijk goed geleerd zijn, *voyous* uit de groote wereld, en *voyous* uit de kleine wereld.

Maar, wat is toch een *wel opgevoed* mensch? 't Is niet die verbasterde afstamming van een aloud geslacht, niet die zoon van eenen verwijfden adel, noch dat kroost van een fortuinskinder, met zijne gemaakte flauwe manieren, met zijn onberispelijk toilet, en zijne zeden van « modeheerjke. » 't Zijn niet die nietige, geesteloze kwasten, vol hoogmoed en verwaandheid, met hunne beuzelarijen en kale complimenten, niet die gepommadeerde babbelkousen, wier tong even gemakkelijk vleien en bewierrooken als lasteren en bezwalken; niet zij die hunnen evenmensch en bijzonder den geringen man minachten, beschimpen en bespotten, onder het gewicht hunner waanwijze « geleerdheid. »

Neen, een *wel opgevoed* man is hij die zich ingetogen en bescheiden dwang oplegt voor de anderen. Iemand opvoeden, is hem gewoen maken diegenen zijner gemoedsbewegingen te bedwingen, diegenen zijner woorden in te houden, diegenen zijner gevoelens niet te laten schijnen, welke anderen zouden kunnen tegenwerken, verschrikken of kwetsen.

Op den voorgevel van een Engelsch onderwijsgesticht leest men : *Manners maketh man*, de goede manieren maken den eerlijken mensch, of persoonlijke ingetogenheid voor het algemeen goed. Een *wel opgevoed* mensch is dus hij die wel denkt en wel handelt ten voordeele van anderen en die de waardigheid zijner redelijkheid toont door de waardigheid zijns evennaasten te eerbiedigen. De opvoeding is ook een van de keurigste vormen der menschelevendheid.

Edoch, hoe menige « geleerden » handelen thans alzoo! kinderen opvoeden en er « menschen » van maken, dat is de kunst.

Men tracht heden van onze kinderen sterkgespierde mannen, het stoffelijk wezen buitengewoon goed te maken; voorzeker is dit nuttig, al heeft Galien gezegd, dat de gymnastiek meer gevaren dan voordeelen oplevert. Dit is ook overdreven, zoowel als het Engelsch systeem van Herbert Spencer, welk vooreerst tracht van de kinderen een *goed dier* te maken. Er moet gymnastiek zijn, maar niet te veel; slechts genoeg om het oud spreekwoord te bevestigen : « *Mens sana in corpore sano, een gezond verstand in een gezond lichaam.* » De geestesoefeningen zijn belangrijker dan de lichaamssoefeningen.

Thans is het onderwijs te veel in strijdigheid met de opvoeding, en, wat zeer bedenkelijk is, de vooruitgang van onderwijs is niet op gelijken voet met de vordering der zedelijkheid; en beroemde mannen aanzien dien toestand als zijnde niet zonder gevaar voor de toekomst; zooverre dat zekere ambtenaar hooggeplaatst, maar zonder geloof noch godsdienst, onlangs zeer ernstig voorstelde van te zoeken onder welke toenaamen men « den genaamden God » opnieuw in de scholen zoude kunne inbrengen!!! — « Indien God niet bestond, zegt een vermaarde Franschen schrijver, moest men hem uitvinden.

Zekere « ernstige » geleerden meenen, dat eene der bijzondere oorzaken der slechte opvoeding, de buitengewone overheersching is welke men in zekere gestichten uitsluitend aan de natuur- en wiskundige wetenschappen gegeven heeft, en dat de zegepralende en opslopende overdrevenheid welke men er aan het aanleeren dezer wetenschappen gunt, eenen rampzaligen invloed op de eerste jonkheid uitoefenen moet; men verschaft eenvoudiglijk het oordeel der leerlingen.

Maar zou de bijzonderste oorzaak het verbannen van de *christene opvoeding* uit het onderwijs niet zijn?

De Landbouwstokerijen.

Menigeen heeft wellicht voor en tegen de nieuwe wet op de fabricatie van alcohol in landbouwstokerijen, hooren spreken zonder daarom aan de weet gekomen te zijn wie eigenlijk mag gelijk hebben — de voor- of de tegenstaanders.

Zoals dit veelal met dergelijke vraagpunten het geval is, hebben — onzes inziens — de eerste gelijk en de andere geen ongelijk... in hunne vooruitzichten. In hoever echter die vooruitzichten zich zullen verwezenlijken, dit zal de toekomst moeten leeren.

Zeggen wij een woordje over het doel dat door die wet wordt beoogd.

Men wil den landbouw ter hulp komen door hem het middel te verschaffen zooveel nut mogelijk te trekken uit het graan.

Het graan, als koopgraan, is geen geld meer waard; de boer verliest eraan als hij graan moet zaaien om het te verkoopen. Uit graan kan men echter alcohol stoken; dat brengt meer op; men verkoopt den alcohol en daarbij de stokerij brengt eene groote hoeveelheid afval voort, *spoel*, een uitmundend voedsel om beesten te vetten.

Onder de oude wet konden de landbouwstokerijen niet meer bestaan; zij werden gedood door de groote nijverheidsstokerijen waarvan de landbouwers den afval, het *spoel*, niet kunnen benuttigen, omdat die stokerijen te ver verwijderd, en de verzendingkosten te duur zijn.

Het *spoel* moet gemaakt worden in de onmiddellijke nabijheid der landbouwers, zoodat de « *het zond'ig* » kosten kunnen bekomen. Van den anderen kant zijn er in België jaarlijks 80 duizend slachtbeesten te kort, en men moet die gaan zoeken in Holland en elders, wat schadelijk en niet zonder gevaar is.

Als er veel *spoel* zal voorhanden zijn, dan zullen de landbouwers het natuurlijk benuttigen, gelijk zij nu den pulp benuttigen, zij zullen meer beesten kweeken en zelf het geld kunnen opstrijken dat nu naar den vreemde gaat.

Meer beesten in den stal is ook meer stalmeest voor het land, — bijgevolg min chemische vette te koopen.

Het doel dat de wet beoogt is dus onbetwistbaar goed.

Maar zal het bereikt worden? Dat is eene andere kwestie.

Om het te bereiken zouden in alle gemeenten landbouwstokerijen moeten opgericht worden. Dat zal voorzeker zoo niet in eens gedaan zijn.

Doch de zaak is dat die oprichting onmogelijk is, — aan de landbouwers en vrienden van den landbouw dus de gelegenheid waar te nemen.

Die landbouwstokerijen, zouden maar een deel van het jaar werken, vijf maanden, — in den winter, — juist in het jaargetijde dat het werk op den buiten ontbreekt, en zouden dus aan een aantal werklieden eene broodwinning bezorgen.

Dat ware dus nog een goede kant van de landbouwstokerijen.

Maar er is echter eene keerzijde.

De grotere voortbrengst van alcohol of jenever, zal eene gelegenheid zijn om meer jenever te drinken, en ongelukkiglijk, er wordt er in ons land al meer dan te veel gedronken.

Zoo voeren de moedige bestrijders van de jeneverplag aan.

Ze zullen wellicht niet geheel en al ongelijk hebben, doch het is ook waar wat de Heer de Smet-de Naeyer, Minister van financiën zegde :

« Indien er nog meer jenever kon gedronken worden, de groote stokers zouden er reeds lang nog meer gestookt hebben. »

Er wordt veel, te veel jenever gedronken, dat is een feit, een jammerlijk feit.

Zal het verslechtert, omdat hij gestookt wordt in de dorpen?

Het is moeilijk vooraf daarop een beslissend antwoord te geven.

We bepalen ons dus heden met te zeggen

dat *het doel*, door de nieuwe wet op de stokerijen beoogd, goed is.

De uitslagen zullen wij afwachten vooraleer ze te beoordeelen.

Laat ons hopen, dat de nieuwe wet moge bijdragen tot de heropbeuring van den landbouw, zonder de nadeelige gevolgen na zich te slepen welke men vreest.

Normaalscholen.

Het Staatsblad van verleden Woensdag bevat vele veranderingen voor de normale studiën. De voornaamste van al is dat de studiën op vier jaar gebracht zijn in al de aangenaomen en Staatsnormaalscholen. Voor de leerlingen welke heden reeds in de normaalschool zijn, blijft het drie jaar, doch degenen die met het schooljaar 96-97 zullen beginnen, kunnen het onderwijzersdiploma slechts na vier jaren verwerven.

Het was inderdaad onmogelijk het programma der normaalschool in drie jaren te studeeren, de normaalscholen moesten zich werklijk aan stukken blokken; wij twijfelen nochtans of deze verandering in den smaak der normalisten en der ouders vallen zal.

De schoolwet van verleden jaar heeft de onderwijzerspositie merklijk verbeterd; 't is waarschijnlijk daarom dat men het bekomen van het diploma moeilijker wil maken.

In het jaar 1899 zal dus in geen enkele normaalschool een eindexamen plaats hebben. Dat zal een gezegend jaar zijn voor de onderwijzers zonder plaats.

Het koninkrijk Krupp.

Zoals onze lezers weten, is Krupp de eigenaar van de groote staalfabriek en gieterij van kanonnen van Essen, in Pruisen. Ziehier eenige cijfers welke een klaar overzicht geven van de reusachtige macht dezer firma.

De instellingen van Krupp strekken zich uit tot eene oppervlakte van 973 1/2 hectaren; in zijne fabrieken en koolmijnen van Essen werkten, in 1893, 25,301 werklieden, de welke met hunne familie en kinderen, eene bevolking van 60,290 personen uitmaakten, afhankelijk van die fabrieken. Onder dit getal zijn er 41,101 wonende in logementen of in de kazernen aan de firma toebehoorende.

De staalfabriek heeft 102 afzonderlijke werkplaatsen tot de verschillende ambachten bestemd; men vindt er drukkers, lichtteekenaars, kleermakers, schrijfwerkers, zadelmakers, bakkers, slachters, gebouwschilders, enz.; 68 magazijnen verkoopen alle soorten van levensbehoefden, want die firma fabriceert alles; zij bezit zelfs eenen molen, eene borstelmakerij, een hotel, een casino, twee badgestichten, zeven spijshuizen, twee café's, vier nijverheidscholen, eene huisoudkundige school en eene algemeene school.

De fabriek van Essen verbruikt jaarlijks 1,253,161 ton (1 ton is 1000 kil.) kolen en coke, 9,230,000 kubiekmeters water, en 12 miljoen kubiekmeters gaslicht. De lengte van al de riemen dienende tot het in beweging brengen is bijna 9 kilometers; de lengte der elektrische draden is 80 kilometers, alsook die van de telephoonraden welke al de deelen van dezen reusachtigen bijenkorf der nijverheid verbinden; 2,377 lampen verspreiden er het electrisch licht in overvloed. De bewegingskracht der machine, welke de fabriek in werking brengt, evenaard 33,149 paarden, en beweegt onder anderen 430 kranen, welke 4,662,200 kilo's en 3000 werkmaschinen te gelijk kunnen opnemen.

Een ijzeren weg van 85 kilometers lengte (meer dan van Sint-Truiden tot Brussel), op dewelke dagelijks 32 treinen met te zamen 1,207 wagons loopen, brengt de verscheidene gebouwen met elkander in gemeenschap alsook met den Staatsspoorweg.

Buiten de staalgieterij, bezit de firma Krupp ook nog eene fabriek te Magdenburg, eene staal-smelterij te Auwen, drie koolmijnen, 547 ijzermijnen in Duitschland en een groot getal anderen in Spanje; 4 ijzersmelterijen, eene schuitbaan (voor het beproeven der kanonnen) van 24 kilometers lengte, te Weppen, 4 stoombooten, menigvuldige steen-

groeven en kleemkuilen, 5 werkvolsplantingen, inhoudende samen 3,626 logementen, eene Bank, twee hospitalen voor besmettelijke ziekten, eene arbeiderskazernes, en een economisch spijshuis.

Het gesticht Krupp wierd in 1810, door Frederic Krupp, grootvader van den tegenwoordigen eigenaar, opgericht. In 1811 werd de eerste smeltoven gebouwd; in 1843 werden de eerste kanonnen in staal gegoten; in 1890 werden de eerste platen voor de groote verstaalde krijgsschepen gesmeed. De firma, welke heden aan verscheidene leden dezer familie behoort en door hen bestierd wordt, heeft 68 vertegenwoordigers, verspreid in alle landen. Hare producten, en bijzonder de vermaarde kanonnen Krupp, zijn overal, uitgezonderd in Frankrijk en Engeland, verspreid.

Ziedaar Krupp, den Koning van het ijzer.

Eene kieskaart.

De uitgave van eene politieke kaart der gemeenten van België, den toestand aangevissende der politieke partij volgens de uitslagen der gemeentekiesingen van 17 en 24 November 1895, is voorzeker zeer belangwekkend.

De Luiksche uitgever, Karel de Soer, heeft die kaart uitgegeven.

Zij is zeer eenvoudig, zoodat men van den eersten oogslag ziet wat men verlangt te weten, en ondanks haren lagen prijs is zij in verscheidene kleuren gedrukt.

De liberale gemeenten zijn in het blauw, de katholieke in het geel, de socialistische in het rood.

De gemeenten met gemengde Raden zijn in verscheidene kleuren gedrukt en in de kleuren staat het getal der Raadsleden van elke partij.

Die kaart is zeer leerrijk voor elkeen.

Volgens die kaart telt elke provincie:

West-Vlaanderen. — 239 katholieke en 11 liberale gemeenten.

Oost-Vlaanderen. — 279 katholieke, 17 liberale en 1 gemengde.

Antwerpen. — 147 katholieke, 5 liberale en 1 gemengde.

Limburg. — 202 katholieke, 4 liberale.

Luik. — 236 katholieke, 79 liberale, 24 socialistische, 2 gemengde.

Luxemburg. — 158 katholieke, 52 liberale, 6 socialistische.

Namen. — 280 katholieke, 72 liberale, 6 socialistische.

Henegouw. — 270 katholieke, 132 liberale, 38 socialistische.

Brabant. — 170 katholieke, 161 liberale, 4 socialistische, 6 gemengde.

Totaal voor heel het land : 1981 katholieke gemeentebesturen; 533 liberale; 78 socialistische en 11 gemengde.

De katholieken hebben dus het bestuur in handen in 1981 gemeenten op 2603, dat is, in meer dan drie kwart van heel het land.

Landbouw.

Zorgen te besteden aan de merrie bij het jongen.

Als het einde der dracht nadert moet de merrie geplaatst worden in een ruimen tochtvrijen, vooral in het seizoen der vliegen, donkeren stal. Het strooisel zal, op het oogenblik van het jongen, niet versperst worden, opdat de merrie niet geneigd zou zijn ervan te eten. De rantsoenen zullen derwijze samengesteld worden dat de merrie wel gevoed zij, zonder dat echter de buik dikke en het dier dorst lijde. Moest er vermoed worden, dat de merrie verstopst is, dan kan de enkeldarm bij middel van lavementen geleidigd worden. Na het jongen wordt het dier met de strooisch gewreven en zorg gedragen geen misbruik te maken van meeldranken, welke een voor moeder en veulen schadelijken overvloed op de melk kunnen teweegbrengen. Na het jongen, zijn twaalf tot vijftien dagen rust noodig. Het kan ook voordelig zijn de veulen-merrien, wier uier niet werkzaam is, te laten afzuigen door sterke veulens, welke in staat zijn de klieren aan te prikkelen.

De Arabiers draaien om het lijf der merrie

een reep wollen stof, welken zij er zeven tot acht dagen rond laten en die voor doel heeft den buik op te houden, er het intrekken van te vergemakkelijken en de gevoelige deelen tegen luchttocht te beschutten.

Is het veulenen niet normaal, dan heeft in 't algemeen de veerts er tusschen te komen, alhoewel vele verstandige landbouwers het moeilijk veulenen kunnen vergemakkelijken, als het zich niet tegen de natuur voordoet.

Het is thans meer algemeen gekend, dat DE TRAM het meest gelezen blad is van het kanton Sint-Truiden, en de Heeren notarissen, kooplieden, handelaars, enz., die ruchtbaarheid aan hunne aankondigingen willen geven, kunnen niet beter doen, dan ze door ons blad te laten verspreiden.

Inschrijvingsprijs, fr. 2-50 per jaar.
Abonnementen worden het heele jaar door aangenomen, 't is gelijk voor welke tijdruimte, aan 5 centim. per nummer berekend.

Lichtstralen.

De liberalen hadden gewild dat het land de begrafenissen van den Heer Frère-Orban bekostigde. De katholieke Regeering heeft geweigerd dien wensch in te willigen.

De *Flandre libérale* zegt daarover :

« Onze Ministers hebben eene nationale begrafenissen geweigerd aan Frère-Orban. Men kon zich klaarblijkelijk niet verwachten aan eene dergelijke hulde vanwege de katholieken. De gedachten van dien doorluchtigen doode vereeren, dat ware het liberalisme zelf vereeren. »

Dat heet spreken gelijk een boek. Er is in de bovenstaande regels geen woord dat een katholiek niet zou onderteekenen.

Zoals de *Flandre libérale* heel wel zegt : « De gedachten van Frère-Orban vereeren, dat is hulde brengen aan het liberalisme zelf » en wij begrijpen niet, hoe zich iemand kan verwonderen, dat onze katholieke Regeering dien kaakslag niet aan het katholieke België heeft willen geven.

Sinds de dood van M. Frère-Orban, zijn er nog negen Staatsministers : MM. Bara, oud-Minister van Justitie, Staatsminister benoemd den 8 Juni 1884 ; Nothomb, oud-Minister van Justitie, den 16 Juni 1884 ; Lambermont, secretaris-generaal van het Ministerie van buitenlandsche Zaken, den 25 Januari 1885 ; De Lantsbeere, oud-Minister van Justitie, den 9 Juni 1890 ; T'Kint de Roodenbeke, Voorzitter van den Senaat, den 9 Juni 1890 ; Guillery oud-Voorzitter der Kamer, den 15 November 1891 ; Woeste, oud-Minister van Justitie, den 15 November 1891 ; Beernaert, oud-Minister van Financiën, den 28 Maart 1894 ; Lejeune, oud-Minister van Justitie, den 28 Maart 1894.

De Heer Frère-Orban was de oudste der Staatsministers. Zijne benoeming dagteekent van 3 Juni 1861.

Ter gelegenheid van het Kerstfeest heeft Z. H. de Paus 15000 frank laten uitdeelen aan de armen van Rome en 4000 aan de behoeftige geestelijkheid.

Een onzer lezers, die in zijne gemeente is aangesteld als Agent der landbouwoptelling, vraagt ons inlichtingen aangaande het doel van dien maatregel.

Het hoofd doel der optelling is eene statistiek op te maken, waaruit het Ministerie van

Landbouw al de inlichtingen putten kan welke het noodig heeft om den toestand van den landbouw te kennen en om aan zijne opbeuring te werken.

Indien onze briefwisselaar verlangt daar meer over te weten, hij gelieve zich te wenden tot zijn Gemeentebestuur en inzage te vragen van het bestuurlijk Memoriaal, waarin reeds talrijke onderrichtingen over de landbouwoptelling moeten verschenen zijn.

De Heer Karel Lambert, gezondheidsopzichter te Gent, overleed onlangs ten gevolge van vergiftiging, na van Westfaalsche worsten gegeten te hebben.

Men heeft zijne uitwerpsels onderzocht en er eene nieuwe, tot hertoe onbekende soort van microben in gevonden. Men heeft ze aangeweekt en er dan honden mede ingespuut.

De dieren stierven bijna oogenblikkelijk.

't Is eene zeer belangrijke ontdekking voor de geneeskunde.

Welk is 't volk dat de beste eetlust heeft? — Zoals voor menige andere zaken, komt Amerika op den eersten rang. Daarna volgt Engeland, (1/3 minder), en Frankrijk (de helft van Amerika); Duitschland, Oostenrijk en Italië blijven ver achter. — De Europeesche werklieden hebben meestal eenmaal, des Zondags, soms twee en driemaal per week vleesch te eten. De Amerikaansche werkman eet jaarlijks 78 pond vleesch; de Engelsche, 100 pond, en de anderen blijven allen onder de 50 pond. Het eten van graanwassen is ook in Amerika driemaal grooter dan in Europa, maar bijzonder wordt het fruit in Amerika in overgrote hoeveelheden gebruikt; vooral het in suiker gelegd fruit, waaruit volgt dat de tanden der Amerikaansche schoonheden vroegtijdig uitvallen. Groenten worden integendeel in Amerika zeer weinig gebruikt; de Amerikaan is een vleeschetend schepsel, en de legumens zijn er ook duur. Dus Amerika verdient den eersten prijs van eetlust en eetwaar.

Stads- en Provincienieuws.

De Apotheek is morgen Zondag open bij M. DELHALLE, Brusthemstraat.

De politie onzer stad heeft eindelijk de bende dieven ontdekt, welke in onze streken sedert eenige maanden *woerkten*. Er zijn mannen onder van Sint-Truiden, van Brusthem, van Rykel, welke met eenige koopwaren de huizen indrongen, en er op een oogwenk de bijzonderste gelegenheden van bestudeerden, om des nachts in veiligheid te stelen. Al de bestolenen zijn Maandag en Dinsdag op ons stadhuis ontboden geworden, om er de in beslag genomen voorwerpen te beschouwen. Velen hebben hunne waren terug gevonden en herkend.

Deze vangst zal de inwoners onzer streken een weinig gerust stellen.

Aanranding op den openbaren weg. — Maandag avond is de jonge Heer P., dezer stad, met zijn camion en vergezeld van zijnen werkman, op den Luikschen steenweg, tusschen Aelst en Brusthem, aangehouden geworden door twee kerels met groote stroo-hoeden op het hoofd. Maar de moedige jongeling sloeg zijne aanvallers duchtig met de zweep in het aangezicht, gaf vervolgens het paard den vollen teugel, dat eensklaps op den loop ging, zoodat de booswichten den moed moesten opgeven, en eene andere gelegenheid

met duizend frank nog te kort : de uniform bedwelmt gelijk de leeuwriksen Spiegel den vogel. Op eens ontstaat er op het einde der straat een naderend getrommel en hoorde men roepen : *Jantje Klaas*, een en dezelfde wonderbare, nooit gelezen, nooit volprezen en roemrijke en roemruchtige almanak, daar de geslachten, onze kinderen en kindskinders nog honderd en honderd jaren zullen van spreken, razen en tiereen, aan 10 centimen, vijf centen den almanak ! En hierop weer getrommeld en het liedje herbegonnen van :

Onze Sussen
Zat er tusschen
Met zijnen groenen paraplu.

Alleman kwam uitgelopen en stond op den drempel der deur. Een aap deelde almanakken uit en ontving in zijnen hoed den prijs van 10 centimen met allerhande soorten van vieze mullen en gezichten. Het beest was daarop geleerd, en waart hij niet rap om te betalen, dan haalde hij zelf het geld uit de tesc. Bij Moeder Nel was geene ziel in huis gebleven; al de kornetjes stonden voor de deur op straat met hunne tien centimen in de handen om *Jantje Klaas*, te koop. De rolzanger bleef staan voor den huize van Moeder Nel, begon te trommelen, terwijl de aap op het getrommel aan het dansen viel. Eindelijk begon de almanakverkooper, een oud soldaat met een houten been en van alle markten teruggekomen, deze zotte en luimige aanspraak : Ik en mijn aap zijn van *Jantje Klaas* gelast u allen, mijne lieve snuitjes, een Nieuwjaar te wenschen, een Nieuwjaar dat u eenen levensdraad moet spinnen zoolang van niet tot Rome, van zijde, van goud en zilver, en dat zich nooit mag verhaspelen door ongeluk of tegenspoed. Zie eens, wat mullen u mijn aap maakt, dat is uit een goed hart, zelle, al zijn het ook maar aperijen; dat Nieuwjaarv inschelen, ik spreek maar van den aap, wel te verstaan, want wij menschen wij houden ons met geene aperijen bij het Nieuwjaar op, en wenschen, wenschen, wenschen al wat wij meenen en al wat wij niet mee-

afwachten. Zouden dat soms ook geene leden zijn van de dievenbende, welke de politie, schijnt het, op het spoor is?

Die zeker niet tot de genoemde en gevreesde dievenbende behooren, zijn een paar kleine schelmen-geboreers, die 's avonds de winkels binnensluipen en er pakken wat hun 't eerst onder de hand valt.

Zoo stelen zij verleden week eenen visch in de Stapelstraat, en ll. Zondag avond eene v্লাai in de Hamelstraat. Dit gebeurde echter niet, zonder dat de kwājongens, die aldaar Drie-Koningen aan 't spelen waren, den diefstal bemerkten, en waarvan een de vrouw des huizen ging verwittigen, zeggende, dat het de twee zelfde deugnieten waren, die hij verleden week met zijne eigene oogen in de Stapelstraat met een gestolen visch had zien op den loop gaan.

VerledenWoensdag heeft men bij M. M.-S., boekhandelaar, in de Steenstraat, het bakje uit de winkellade gerooid, bevattende eene ronde som zilvergeld. Men heeft, zegt men, vermoedens op vreemde leurdens, welke dien dag meermalen daar iets waren gaan koopen.

Sedert eenigen tijd bemerkte de directeur der suikerfabriek dezer stad, dat de voorraad suiker immer verminderde. Men loerde en waakte des nachts om den plichtige te snappen, doch vruchteloos.

Maar eenen dezer laatste nachten eenig gerucht in de magazijnen gehoord hebbende, drongen een opzichter en twee werklieden er eensklaps binnen en verrasten op heeter daad den genaamden R., werkman der fabriek, die volop bezig was met suiker te stelen.

Hij is terstond bij het Gerecht aangeklaagd geworden.

Uitslag der aanbesteding van het 1° lot der werken betreffende de waterleiding, ep 6 Januari 1896.

M. Oscar Watrin, van Luik, fr. 42,800
M. Henri Gilsoul, van Merdorp, " 44,150
M. Simon Goffin, van Gingelom, " 54,800

Door koninklijk besluit van 6 Januari zijn burgemeester benoemd in Limburg :

Ellicom. M. Theuwissen, P.-J.; Maeseijck, M. Verkissen, F.; Meeuwen, M. Hoogmartens, J.-M.; Op-Itter, M. Vliegen, J.-M.; Rothem, M. ridder Moreau de Bellaing, P.; Neerpelt, M. Moonen, J.

MIELLEN-BOVEN-AELST. — *Burgemeester.* — De Miellenaars wachten nog altijd op de benoeming van den Burgemeester. Verscheidene namen worden vooruitgezet. Wie zou het wel zijn? hoort men gedurig vragen. Verleden Zondag was ik bij gelegenheid te Mielen, ik ben er in acht herbergen gegaan, en overal was men aan 't spreken over burgemeester worden of over hanenvachten.

Als een boer met jas en nel op St-Truiden aantrekt denkt iedereen dat hij gaat werken om burgemeester te zijn.

NEERWINDEN. — *Doodsteek.* — De genaamde Robeyns, van Attenhoven, was Maandag, 6 Januari, te Neerwinden bij een hanengevecht geweest. Er was twist ontstaan. Op zeker oogenblik kreeg die ongelukkige eenen messteek, welke hem den buik doorboorde, en hij viel ten gronde in zijn bloed badend. De geneesheer onmiddellijk bijgeroepen, verklaarde het geval doodlijk, en eenige stonden later overleed het slachtoffer.

Het Parket van Hoei is des anderendaags een onderzoek gaan doen. De moordenaar, werkman aan de statie van Gingelom, is aan-

gehouden, maar beweert zich slechts verdigd te hebben tegen het slachtoffer.

De overledene was een huisvader.

JEUCK. — De gendarmes van Montenaeken hebben hier proces-verbaal opgemaakt tegen vijf bierhuishouders die in 't geheim of maar publiek weg sterke dranken verkochten; zoo men zegt, zullen ze het moeten duur bekoopen.

De gendarmes hebben allerlei sluwe streken om de overtreders beet te krijgen.

Droevig ongeval te Tongeren. — Verleden Donderdag was Mad. de wed. E. Groven, van Groot-Gelmen, naar Tongeren gegaan. Daar aankomende, gevoelde zij zich ontsteld, ging naar Dokter Ghinéau en viel voor dezes dorpel in bezwijming. Zij had nog de kracht aan de toegesnelde menschen te stamelen : Groven-Bex, Gelmen, en overleed kort daarna in het hospitaal, waar men ze overgebracht had. Maar hier begon nu de harrewar. Men had verstaan Hex, in plaats van Bex. Getelegrafeerd naar Hex : daar was Groven onbekend. Anderen meenden verstaan te hebben Gulpen (in plaats van Gelmen) : getelegrafeerd; daar ook onbekend. Eindelijk onderzocht men de porte-monnaie der ongelukkige, en men vond er een coupon van Houppertingen-Tongeren, Naar Klein-Gelmen alweer getelegrafeerd, en eindelijk naar Gelmen, waar men de vrouw miste, en waar hare kinderen ten twaalf ure des nachts slechts het droevig nieuws vernamen, nadat zij den ganschen namiddag en avond in angst en vrees gezocht en rondgedwaald hadden.

De plechtige lijkdienst, waarna de begrafenissen, heeft verleden Dinsdag, onder een grooten toeloop, te Groot-Gelmen plaats gehad, waar de overledene algemeen geacht en beëmd werd.

Huwelijk van Prinses Hendrica. — Door gansch het land zijn lijsten ter onderteekening rondgezonden aan de Damen en Juffrouwen, om ter gelegenheid van dit huwelijksfeest de verloofden een geschenk aan te bieden. De onderteekening is van minstens 10 tot 25 frank; ons dunkens hadde men veel beter gedaan de onderschrijving op 50 centimen of een frank ten minste te stellen, of nog beter van de rondgehaalde som aan een goed werk te besteden, en hetzelve met den naam van *Prinses Hendrica* te doopen. — Al de Damen en Juffrouwen, die ten minste 12 fr. onderschreven hebben, zullen aan de Prinses *gepresenteerd* worden door Mevrouw de *gouvernante* van Limburg, dewelke samen met de Limburgsche onderschrijfters in het paleis van den Graaf van Vlaanderen te Brussel zullen ontvangen worden. De onderschrijving in onze stad belooft eene goede som.

Wie goed wil geraden zijn, late zijne *advertentiën* verspreiden door DE TRAM, het blad dat overal gevraagd, gelezen en geprezen wordt.

Inschrijvingsprijs, fr. 2-50 per jaar.
Abonnementen worden het heele jaar door aangenomen, 't is gelijk voor welke tijdruimte, aan 5 centim. per nummer berekend.

UIT LOON.

Onze gemeentekiezingen zijn eindelijk door de bestendige Deputatie goedgekeurd, en nog altoos heerscht er in onze stad als eene ware republiek. De nieuwe Gemeenteraad vergaderde nog niet eens, en de benoeming van den nieuwen Burgemeester laat zich nog wach-

huis zuiver, zindelijk houdt, bewaart het gezin van ziekten en is meer waard dan een geheel kipsel dokters of geneesheeren; in smerige huizen barsten alle ellenden uit.

EENE STEM. — Lieve Hemel! luistert dan, hier staat iets schoons :

En als vandaag mijn Lijntje wil
Dan gaan wij samen wandelen;
De maan rijst op, de dreef is stil;
De min is aan het handelen.

God! wat is *Jantje Klaas* een lieve man!
Waar mag hij dat toch altemaal halen?

MOEDER NEL. — Ja, ja, als hij aan dat touwken maar trekt, dan zal hij van het jong gespuis wel gelezen worden. Dat is veel schooner :

Mamaken die zal kijken,
Papaken die zal slaan ;
Gij moogt zoo laat niet blijven
En vroeger huiswaarts gaan.

EENE STEM. — Zwijg maar, Moeder Nel, gij waart in uwe jonkheid een eerste kapitein; wij hebben van uwe historiekens hooren spreken, en nu zoudt gij ons het trouwen vel ontraden.

MOEDER NEL. — Ja zeker; trouwt toch zoo-leven niet, mijne goede kinders, of gij komt allen in de ellende.

ALLEN GELIJK en vol rumoer. — Hoort toch Moeder Nel nu eens!

EENE STEM. — Luistert ik zal u *Jantje Klaas* eens lezen :

Gij wilt uw kinders bij u houën
Gebonden aan uw been,
Waarom verbiedt gij hun het trouwen,
Leeft gij voor u alleen?

EENE STEM. — De Almanak heeft gelijk, groot gelijk.

Wat is *Jantje Klaas* toch een braaf man! — Een groot man! — Die de wereld kent. — Die voor recht en waarheid is; bij voorbeeld, wij zouden niet mogen trouwen! hebt gij van zoo-leven zoo flauwen praat gehoord!

MOEDER NEL. — Ja, ja, men leert niet of men moet ondervonden hebben.

FEUILLETON VAN DE TRAM. 2

Moeder Nel,

door HUB. DE COCQ-CRETEN.

II.

Op de drie maanden was het huis van Moeder Nel al twee of driemaal van kostgangers veranderd. Iets waar nog nooit gazetten of dichters van gesproken hebben, een vraagpunt dat alle administratiën moest voorgesteld worden, en met eene gouden medaille voor volstrekte oplossing, is het volgende : Wanneer hebben de meeste verhuizingen plaats binnen het jaar? Moeder Nel loste zulks met hoog register op en gaf er ook de reden van. In den opgang en in den afgang van het jaar vallen de meeste en onverwachteste veranderingen voor. Zie eens, sloeg zij haar boek open, in Mei, in April, in September en October de veranderingen der jaargetijden werken op de hersens van meesters en dienstheden. Ook bij de hoogtijden gingen er altijd eenigen uit hunnen dienst loop. Geen wonder! de zelfmoorden volgen ook de veranderingen van het seizoen, en bij de hoogtijden hebben het de zotten altijd erger zitter. Gij zoudt toch maar zeggen, hoe ver Moeder Nel hare opmerkingen dreef. Maar op die tijden ontving zij het meeste geld en telde daar op gelijk de klompenmakers op den winter en de kareelbakkers op den zomer.

Bij dezen Nieuwjaar had zij het huis opgepropt van kornetenvolk; en aan elk venster lagen twee of drie jeugdige en zotte gezichten de voorbijgangers der straat na te zien. Gaaff gij een jong kornetje honderd frank om van het venster af te blijven, als er een jongen, een kind of een nieuw kleed doortrekt, dat krijgt gij niet gedaan. Als er soldaten doorgaan, dan schoot gij

Verboden over te nemen.

MOEDER NEL. — Een vrouwmensch dat het

ten. Naar men zegt, zou er eene aanvraag naar den Koning gestuurd zijn, om de vernietiging der kiezing te bekomen. Onnoodig is het te zeggen, dat onze stad toch niet minder rustig is en slechts eens gestoord wordt door eenige nachtoepers.

— De vergadering van den Bestuurraad der Maatschappij *De Loonsche Haard* zal plaats hebben op Maandag aanstaande, om 4 ure na middag, in den Katholiekten Kring. — Bericht aan hen die eene aanvraag te doen hebben.

DE TRAM is buiten kijf het meest gelezen blad van het kanton Sint-Truiden, bijgevoegd hebben de Heeren notarissen, kooplieden, handelaars, enz., er alle voordeel bij, hunneannoncen in hetzelfde te plaatsen.

Inschrijvingsprijs, fr. 2-50 per jaar. Abonnementen worden het heele jaar door aangenomen, 't is gelijk voor welke tijdruimte, aan 5 centim. per nummer berekend.

BINNENLAND.

BRUSSEL, 8 Jan. — Eene Dame van de Anspachlaan was bij hare tehuiskomst verschrikt door gerucht op de trap en het plotseling vluchten van eenen kerel, die zoo rap hij kon, de deur uitsnelde. En in hare kamer komende, zag zij dat de kassen opengebroken en er voor 10,000 fr. juweelen gestolen waren.

— De steltenman. — Men weet dat de heer Antoine Dugrand, op 21 December uit Bordeaux vertrok, om op stelten naar Brussel te reizen.

Hij kwam in onze hoofdstad aan op 6 Januari. Te Parijs had hij 36 uren rust genomen.

Naar hij beweert, heeft die reis van 885 kilometers hem niet vermoeid. Het steltenloopen, zegt hij, is veel minder afmattend dan het te voet gaan.

Hij doet stappen van 1 meter 10 centim. Het reizen per spoorweg heeft niets dan nadeelen, zegt hij. Het is te duur en laat den reiziger niet toe de schoonheden te bewonderen, die hij ontmoet.

Hij komt naar Brussel om de schilderkunst te bestudeeren.

— De bevolking der wereld. — De bevolking der gansche wereld op te nemen is eene onmogelijke zaak, aangezien er nog wilde en rondzwerfende volkeren bestaan, welke de noodzakelijkheid niet gevoelen van eenen Burgerlijken Stand. — Doch heeft deze hinderpaal de statisticiens niet tegen gehouden. Want er zijn er die beweren dat de geheele bevolking der aarde 1,470,729,000, dus bijna anderhalf milliard inwoners beloopt. Asië zoude alleen meer dan de helft van dit getal inwoners hebben, dit is, 826 millioen, waarvan 361 millioen voor China alleen, en en 262 millioen voor Indië.

INDIE.

BUITENGEWONE VOLHARDING.

Een blad, dat op Ceylon verschijnt, deelt het volgende mee, dat voor hen, die de natuurlijke historie beoefenen, zeer gewichtig moet geacht worden.

Eene jonge Dame, die te Colomba logeerde, merkte op, dat drie hagedissen elkaar vijf dagen lang op hetzelfde plekje beleerden.

Na vier maanden kwam zij terug, en tot hare verbazing zag zij de drie hagedisse nog zitten, alsof zij elkaar bewaakten. Maar ze waren nu veranderd in geraamten, die vastkleefden op de verandah, ongeveer een voet

Ik ga nu eens iets vertellen. klonk weer een fijn stemmeken uit eenen hoek langs den haard, iets vertellen wat niet in den almanak staat; gij kunt ervan denken wat gij wilt. Moeder Nel, en gij altemaal: als iemand wil het klooster ingaan nu worden, of uit een goed gedacht op hare eenigheid leven voor Onzen-Lieven-Heer, dat trek ik mij niet aan; maar weet gij wat? daar is geen grotere sukkel in de wereld dan eene oude jonge dochter die niet heeft om van te leven; mij dunkt dat er niets hatelijker, niets droeviger onder de zon is dan zich tot jaren en zonder huis of haard alleen in de wereld te bevinden. Op familie moet gij niet tellen; die neemt aan wat gij kunt afstoeten en zal u niet bijstaan; getrouwd is vreemd geworden, en kinders gaan voor zusters en broeders. Ik steek dat niet onder stoel of bank, ik trouw zoohaast ik eenen man krijg kan die mij aanstaat, al had hij ook geene schoenen aan de voeten.

Zij klapt allen in de handen en riepen: Wel, Moeder Nel, daar staat gij nu schoon te kijken! Het fijn stemmeken ging voort: Is er iets aangenamer in de wereld dan een huisgezin en eenen man te hebben, twee drie krollebollen daar gij zooveel van houdt, en eenen man dien gij moogt oppassen, voor wien gij spint, lapt, strijkt en stopt? Mij dunkt dat het veel deftiger is te kunnen zeggen: Ik ben mijn man zijne boten aan het blinken, 't is morgen Zondag, dan van rijk te zijn en op eenen koetsier te kunnen roepen: Koetsier, span in. Is dat zoo niet? vroeg zij.

En allen: Ja! ja! dat is zoo! gij hebt gelijk, gelijk!

— Nu, als wij in onze jongen jaren niet oppassen, dan gaat het jong leven voorbij, en dan worden wij in de schapraai van St-Anna gazet, gelijk er zooveel zitten, die hunne kans verliezen hebben. Kwame er nu nog maar een! maar zonder tanden, zonder haar, met bleeke kaken, zijn zij gedwongen met de kat te spelen en straatklappei te worden. Neen, ik wil eenen man hebben, een huishouden hebben, kinders hebben, en dan word ik, onder den zoeten naam van

van elkaar, juist zooals zij ze de eerste maal had gezien.

De dieren waren vermoedelijk van hongre omgekomen, uit vrees van zich te bewegen en daardoor de andere gelegenheid tot den aanval te geven.

Burgerlijke stand der stad Sint-Truiden.

Aangiften van den 4 tot den 10 Jan.

GEBOORTEN
Mannelijk: 4. — Vrouwelijk: 7.
OVERLIJDENS
Neuckens, Hendrik, oud 50 jaar, echtg. van Grenné, Antonia. — Vanelderen, Jan, oud 67 jaar, echtgeno't van Babay, Coleta. — Jans, Dionysius, oud 75 jaar, Minderbroeder.
Kinderen onder de 7 jaar, 2.

MARKTPRIJZEN.

SINT-TRUIDEN, den 11 Januari.
Tarwe, 100 kil. fr. 13.50
Koren, 100 " " 11.50
Haver, 100 " " 13.50
Garst, 100 " " 14.50
Aardappelen de 100 kil. 6.00 fr. Boter, de kilo 2.40 fr.
Op de markt van Zaterdag, 11 Jan., waren te koop gesteld: Koeien; 74 Vaarzen 33; Osses 6.

VERSCHEKEN

bij Jos. LEENEN, Hamelstraat, 13, Sint-Truiden:

ALLEMANSVRIEND
JANTJE KLAAS

VERMAKELIJKE EN LEERRIJKE
ALMANAK
voor het schrikkeljaar 1896
— Prijs: de enkele, 10 c.; de dubbele, 20 c. —

ONDER DE PERS

bij Jos. LEENEN, om eerstdaags te verschijnen

DE WERKMANSWONINGEN
TE SINT-TRUIDEN

EENIGE WOORDEN UITLEG
door

L. VAN OOST, KAPELAAN
afgevaardigde toezichter der *Sint-Truidensche Samenwerkende Maatschappij*.
Prijs 20 centimen. — Wordt verkocht ten voordeele van het Werk.

• Zondag, 19 Januari 1896, en volgende dag

Groot Hanenkonkoers

te GELINDEN, bij **Guill. Driesque**, op vijf minuten van den stilstand van den tram.

De prijs is 100 fr. voor 8 series.
De inzet per haan is 10 fr.
De overwinnar trekt er 20 fr. van.
De inschrijving is 5 fr. per serie van drie hanen.
Oude, jonge, en oude eenoogige hanen worden tot het Konkoers toegelaten.
Inschrijvingen worden ontvangen tot op den dag van het gevecht.
De liefhebbers zijn gehouden zich met hunne hanen aan te bieden om 10 ure 's morgens.
Alle onvoorzien gevallen zullen door de Commissie beslist worden.

moeder, in mijne oude dagen bemind, verzorgd, opgepast en van mijne zonen en dochters om den hals gevallen; en moest ik van mijnen man nu en dan nog al eens gepreugeld worden, dat gelijk is een beetje preugel waard.

MOEDER NEL. — Ik heb hier nog iets over de mode gevonden, dat is ook schoon:

Fluweel en zijde is zeldzaam kruid,
Dat bluscht het vuur der Keuken uit;
Alles op den arm,
Niets in den darm.

Allen te gelijk: Prul altemaal! wij kleeden en schikken ons op, om aan eenen man te geraaken; luistert, hier is wat anders:

Geloof mij vrij, mijn poezelhuidje,
Laat u gezeggen naar het schuifje;
Neem nu het kansken waar,
Wees niet te fier, de tijd is daar.

Bij deze woorden scharen zij zich hand aan hand en beginnen rond Moeder Nel te dansen en te roepen: Moeder Nel, krijgen wij vandaag geen Nieuwjaar van u?

— Wat verlangt gij? Wat wilt gij hebben?
— Wat gij geven wilt.

MOEDER NEL. — Wel, ik geef eenen lekkeren borrel om het jaar te beginnen; eens weelde is altijd geene armoede.

De jeneverflesch met gevulden suikerier verscheen op tafel. Moeder Nel schonk in en lapte onder het schenken al drie of vier borrels uit om zich, gelijk zij dat heette, fantasiën uit het hoofd te verdrijven.

En half uur later was het vol ruoemer, leven en getater, en zij begaven zich allen ter nachtrust met kaakskens zoo rood als vuur en oogjes niet grooter meer dan een hemdsknoop, en tierden nog onder de saus: Wat hebben wij het Nieuwjaarken schoon begonnen, en leve onze Moeder Nel!

(Wordt voortgezet).

Studie van M^r COEMANS, Notaris te Sint-Truiden.

VERKOOP van HUIZEN
te Sint-Truiden.

Woensdag, 29 Januari 1896, om 2 ure na middag, ten koffiehuisse van de kinderen Deckers, op de Houtmarkt, te St-Truiden, zal de Notaris COEMANS publiek en ten meestbiedend verkoopen:

1^o Twee Huizen, waarin zes woningen, gelegen te Sint-Truiden, in de Helle, op het Zwart Water, sectie H, nummers 121b en 122b, samen groot eene are 46 centiaren, palende de Heeren Timmermans en Polus Roggen.

2^o Twee Huizen aldaar, in de Slachthuisstraat, sectie H, nummers 142a en 142b, samen groot eene are 21 centiaren, reende de Heeren Smets, Cleeren-Leemans en Colin-Vandenborne.

Verkoop van BOOMEN.

Vrijdag, 7 Februari 1896, om 11 ure voor middag, ter herberge van de Heeren Uitenbroek, in den Anker, Grootte Markt, te Sint-Truiden, zal de Notaris COEMANS publiek, ten meestbiedend en op krediet verkoopen:

14 Canadas en 1 Witteboom, staande te wasen te Borloo, achter het huisgoed bewoond door de wed. Heeren-Cartyvels.

6 Essechoomen, wassende in eene weide aldaar in het *Honsem*, in huur bij dezelfde.

Gemak voor het verloop.
De liefhebbers worden verzocht de boomen voor den verkoop te gaan bezichtigen.
Iedere koper zal een solvabellen borg moeten stellen.

Uiterhand te koop

een schoon GOED, gelegen op 6 kilo meters afstand van Sint-Truiden, bestaande in eene schoone winning (oud kasteel), begripened winning, schuur, stallen en ahang, hof, weiden, landen en bosschen, samen 96 hectaren, omtrent aan elkander gelegen. — Jacht.
Groot gemak voor de betaling.

Voor alle inlichtingen zich te wenden ter studie van den Notaris COEMANS, te St-Truiden.

TE KOOP

een groot RENTENIERSHUIS met uitgestrekte Hof, beplant met fruitboomen, gelegen in 't midden der stad.

Groot gemak voor de betaling.
Zich te bevragen ter studie van den Notaris COEMANS.

TE KOOP

een HUIS met Tuin en Bouwland, groot 35 aren 5 centiaren (8 roeden), gestaen te Zeperen, ter plaatse *Bollegat*, palende Lambert Billen, Jammaers, de straat en de Beek.

Zich te vervoegen ter studie van den Notaris COEMANS.

Studie van M^r NAGELS, Notaris te Sint-Truiden.

PUBLIEKE VERKOOP

VAN

Essehe- en Noteboomen.

Dinsdag, 21 Januari 1896, om 2 ure na middag, zal de Heer Arthur Finoelst, bierbrouwer te Sint-Truiden, door den Notaris NAGELS ter plaatse, op krediet verkoopen:

6 schoone Noteboomen en 2 Esschen, van omtrent 2 meters omtrek, staande in zijnen boomgaard, te St-Truiden, op de Koremin, tegen den Hasseltsche steenweg.

Verkoop van Goederen.

Vrijdag, 24 Januari 1896, om 10 ure, op het stadhuis, te Sint-Truiden, zal er door den Notaris NAGELS overgegaan worden tot de verkooping der volgende Goederen, afhangende van de nalatenschappen van wijlen Mejuffrouw Hortense en M. Bona Cartyvels:

Gemeente Sint-Truiden.

1. Commercehuisse met poort en hof, gestaen in de Brusthemstraat, reengenoeten Bury en Van Entbrouck.
2. Boomgaard, groot 99 aren, gelegen voorbij Sint-Pieterskerk.
3. Drie Werkmanshuizen, smis en hof, groot 32 aren, gelegen tegen den kiezelsweg naar Bevingen.
4. Hof, groot 8 aren 75 cent., gelegen tegen het voorgaande goed.
5. Vier Werkmanshuizen en hof, groot 5 aren 15 cent., gelegen tegen den boomgaard n^o 2.
6. Huis, schuur, stallen en hof, groot 25 aren, gelegen tegenover Sint-Pieterskerk.
7. Huisgoed in het Dorp, groot 3 aren 90 cent. — Bewoond door M. Rombouts.
8. Boomgaard in 't Deegveld, groot 29 aren, reende de Brusseltstraat, Roggen en Esselen.
9. Land in 't Groot Brusselveld, groot 15 aren, reende de Essele, Thys en den Arme van Wellen. — Deze twee perceelen in huur bij M. Neven.

VERKOOPEN

in het kanton Borg-Loon

Maandag, 13 Januari, Verkoop van een Bouwland, te Hex, door den Notaris NEVEN.

Donderdag, 16 Januari, Verkoop van Boomen en Aardhout, te Voort, door Notaris PINNOY.

Zaterdag, 18 Januari, Verkoop van Meubels, ter sterfhuize van M. Georg. Defrance, door den Notaris PINNOY.

A VENDRE

2 Locomobiles de 6 et 8 chevaux.
Une Machine 1/2 fixe de 4 "
Transmissions, Courroies.
Poutrelles en fer de toutes dimensions.
Réservoirs neufs et d'occasion.
Le tout en parfait état d'entretien,
S'adresser chez **Ant. VELAERS**, à Saint-Trond.

OM REDEN VAN UITSCHIEDING

Uiterhand te koop

Volledig HERBERGERIEF, zooals schoon Buffet met grooten spiegel, een porseleinen spoelbak, al het glaswerk, stoof, tafels, stoelen, Engelsch biljart, Vogelpikspel, en4. Alles in den besten staat van onderhoud.

Dagelijks te bezichtigen bij M. LEENEN, *Café de Wareme*, Luiker poort.

Solde 1895.

VERKOOP aan den *waren factuurprijs* van eene groote keus **Winterstoffen** voor mans en vrouwen, alsook eene groote hoeveelheid coupons.

Prijzen, te beginnen van 1 tot 10 fr. de el.
LOUIS DENOVOZ-MICHIELS,
nevens den Heer Ontvanger der Belastingen,
Nieuwe Statiesstraat, Sint-Truiden.

BIJZONDERE TEELT

VAN

SUIKERBEEZADEN

GEWAARBGRGD

als de rijkste van het vasteland, en hebbende voor den beetenoogst van 1895 uitslagen gegeven tot heden ongekend.

Voortbrenger: **E. KOMMER**, te Quedlinburg (Duitschland)

ALGEMEENE AGENT:

Ant. VELAERS, te St-Truiden

BIJ UITSCHIEDING.

UITERHAND TE KOOP een *Winkel met Kraam en Herbergerief*, zooals stoelen, tafels, glazen, enz.

Alsook een schoonen *Canapé met ressorts*, en eene *Kachel* (nieuw stelsel). Alles weinig gebruikt en dus in goeden staat.

Zich te bevragen bij HENDRIK-BONAERS, suikerbakker, Brusthemstraat, Sint-Truiden.

Onfeilbaar geneesmiddel tegen de Dronkenschap.

Neemt eene inschrijving op den Sint-Jansbode voor 1-35 's jaars — leest hem; volgt zijnen raad, en gij zijt zeker van nooit meer dronken te zijn. Uit dankbaarheid zult gij eenige honderden briefomslagen koopen aan 0,80 het 100.

De Gracieuse

GEÏLLUSTREERD MODEBLAD

BOEKHANDELSMAATSCHAPPIJ

Treurenberg, 16, Brussel

Nauwelijks is het warme zomerseizoen voorbij, en reeds zien onze dames met levendige bezorgheid rond om hunne kleedij naar de nieuwste wintermode te schikken.

Verscheidene onzer lezeressen vragen ons naar Vlaamsche modejournals, en wij kunnen hun niets beter aanraden dan de GRACIEUSE.

Onze huisvrouwen zowel als onze kleermaaksters en modisten zullen ons dank weten, hunne aandacht in te roepen op dit prachtig geïllustreerd Modeblad.

De GRACIEUSE vereenigt alle de hoedanigheden welke men van dergelijke bladen eischen mag.

De GRACIEUSE verschijnt tweemaal per maand en bevat telkens 12 bladzijden druks met gravuren en patronen van de nieuwste modellen, zooewel als de beste modebladen van Parijs.

En abonnement kost slechts 2 fr. 60 voor 3 maanden, ofwel 10 fr. per jaar.

Er bestaat ook eene uitgave met gekleurde platen, en deze kost 5 fr. per trimester, of 18 fr. 's jaars.

Op aanvraag kan men een proefnummer gratis bekomen.

Men schrijft in op 't bureel van *De Tram*, Hamelstraat, 13, Sint-Truiden.

MEN VRAAGT een dienste van 30 a 35 jaar, voor een klein huishouden, voorzien van goede getuig-schriften. — Adres op 't bureel van dit blad.

BERICHT.

De ondergeteekende heeft de eer 't publiek bekend te maken, dat hij zich hier ter stede, in de Plankstraat, 25, gevestigd heeft als **Meester-Schrijver-Meubelmaker.**

Door vele jaren oefening en ondervinding volkomen in staat alle werken zijn vak betreffende te ondernemen, en tot ieders uiterste voldoening uit te voeren, durft hij zich met vertrouwen in de algemeene gunst aanbevelen, welke gunst hij zal trachten zich immer waardig te maken door zijn verzorgd werk, zijne gematigde prijzen en vaardige bediening.

KAREL KNAPEN-FORIER, S.

In den Gouden Mortier.

ALFONS LUX, DROGIST
50, Brusthemstraat, Sint-Truiden, 50.

Magazijn van Drogerijen

droge en gereed gemaakte Verven, Vernissen, Polie, Lak, Borstels, Sponsen, Vensterleders, Matten, Stoppen, Jenever, Likeuren en fijne Specerijen.

Groote keus Breukbanden en elastieken Kousen.

Bijzondere plaats voor 't aanpassen derzelve. Aller strengste geheimhouding.

Laventbuizen, Luchtkussens, enz. Alles aan zoo laag mogelijke prijzen.

Huis Herman COENEN

Brusthemstraat, 13, St-Truiden

BIJ UITBREIDING VAN HANDEL

GROOTE AFSLAG

in de *Pijpen, Porte-cigares, Porte-monnaies, Sigaren, Tabak, enz.*

Wie nu voor weinig geld een *schoon geschenk* wil doen, zal zeker deze zeldzame gelegenheid niet laten voorbijgaan.

GROOTE KEUS

gewaarborgde Meerschium Pijpen,

HAARHERSTELLERS

de natuurlijke kleur van 't haar weergevende:

Madame S. A. Allen, de flacon, 4-90
La Féodorine instantané, " 3-50
Teinture l'Idéale instantané, " 3-00
Mélrose, " 2-25
Eau de Nubie, " 2-00

Eau de Cologne Bardin, per liter, 3-00
" " Laurent, " 3-00
Vérit. Eau de Cologne Double, Edouard Haanen, " 2-50
Ook per halven liter te verkrijgen.

ÉLIXIR DENTIFRICE

des R. P. Benedictins-Olivétains, de l'abbé DE SOULAC, Gironde.

Alle fijne Reukwerken en Pommaden.

ENGELSCH
Baard-Tinctuur
2 fr. de flacon.
DEPOT bij den Uitgever van dit blad
Jos. Leenen
in de Hamelstraat, 13.

GRÛN RIJS HAAR MEER!!!
DE NIEUWE LONDON
doet de grijze haren binnen enkele dagen verdwijnen, maakt het haar glanzend en zachter, beïjert het uitvallen en neemt de pelletjes van het hoofd weg. Eijcht op den haal van den flacon.
Verkrijgbaar in flacons van 1fr 50 en 2fr 50.

S^{te} - LUTGARDIS' DRUKKERIJ

Bij den uitgever van dit blad, **Jos. LEENEN, drukker-boekhandelaar** **HAMELSTRAAT, 13**

wordt met veel zorg en spoed, aan de minst mogelijke prijzen, vervaardigd alles wat de Boekdrukkerij betreft, als prachtwerken en andere, boeken, vlugschriften, registers, facturen, circulaire, programs, affiches, doodsbrieven en doodsbeeldekens, trouwbrieven, adres- en visietkaarten, enveloppen met firma, enz.

Men spreekt er borg voor de zuiverheid van den tekst, en alle drukwerken worden er, kosteloos en naar ieders wensch, opgesteld of vtaald, volgens het geval.

PAPIER- EN BOEKHANDEL
SCHOOL- EN BUREELBEHOEFTE

Paternosters, Medailles, Prenten, Beeldekens, enz.
Kerkboeken in alle banden en van alle prijzen, te beginnen van 25 c.

SINT-JOSEPHSHUIS

36-38, aan de Thiensche poort, te Sint-Truiden, 36-38

MAGAZIJN VAN BOUWMATERIALEN

De ondergeteekende LEONIE FRANCK heeft de eer het publiek kenbaar te maken, dat zij een MAGAZIJN VAN BOUWMATERIALEN geopend heeft aan de Thiensche poort, 36-38, te St-Truiden, in 't huis genaamd St-Josephshuis.

Het Magazijn is ruimschoots voorzien van al wat men 'dien handel aangaande vragen kan, zooals:

ROODE EN BLAUWE DAKPANNEN van de eerste kwaliteit.

(In 'tzelfde huis depot van beste DAKPANNEN van Alken aan zeer voordelinge prijzen.)

ROODE EN BLAUWE SCHALIEN (Fransche en Vlaamsche), eerste kwaliteit.

TICHEL en STEENEN van alle slag.

VLOER- en CEMENTSTEENEN van alle prijzen en hoedanigheden, volgens ieders keuze. Men gelast er zich met het leggen dier steenen.

GRÛS EN WIT HAAR voor plafonneerders.
PLEISTER (plâtre).

CEMENT-PORTLAND, CEMENT eerste kwaliteit, gewone CEMENT en Doornische CEMENT, aan de fabriekprijzen.

NOORDSCH- en INLANDSCH HOUT.
GEZAAGDE PLANKEN van alle soort en van alle lengte en breedte.

DAK- en PLAFONDPLANKEN; KEPESEN.
BLAUWE STEREN; STEENEN BAKKEN.

BUIZEN van alle slag, en alle andere Bouwmaterialen.

Door de goede hoedanigheid harer koopwaren, de matigheid harer prijzen en zorgvuldige bediening, beveelt zij zich met vertrouwen in de gunst van eenieder.

LEONIE FRANCK.

Spoedige en verzorgde reparatie der schoeizels

IN SINT-ANNA

Huis ELISE VAES, Ridderstraat, bij de Botermarkt
Het Magazijn is voortdurend voorzien van
6000 paar Occasieschoenen
van alle slag

als Mans-, Vrouwen- en Kinderbottinen, Schoenen voor Eerste-communicanten, Pantoffels, zware Werkmanschoenen, enz.

Alles, in leder van eerste kwaliteit, keurig en solied afgewerkt,
altijd aan halven prijs

Groote keus van **GALOCHES (Engelsch merk)**
aan 1 fr. goedkoper dan elders

Om reden der uitbreiding van den Schoenenhandel
UITVERKOOP van alle Ellegoederen en Gemaakte Kleederen
aan alle aannemelijke prijzen, om zoohaast mogelijk de plaats te ruimen.

Alles in 't groot en in 't klein

BELANGRIJK BERICHT.

GELDEN TE BEKOMEN op eerste hypotheek tegen 4 1/2 en 5 ten honderd. — Zich te wenden ten bureel van M. HENRI VAN SLIJPE, zaakwaarne-mer, Houtmarkt, 3, te Sint-Truiden.

BUREEL voor alle rechterlijke- en handelsinlichtingen. — *Schriften en petitiën.* — *Vervolgingen van alle schulden.*
H. VAN SLIJPE, Houtmarkt, 3.

Jongelingen zonder werk!

Men vraagt **VRIJWILLIGERS** met premie van zessten honderd frank voor 't Belgisch leger, met keus van regimenten.

Zich te wenden tot den officieel Agent van het Departement van Oorlog, Houtmarkt, 3, te Sint-Truiden.

Brandverzekering
L'URBAINE de PARIS
Naamlooze Vennootschap
gesticht in 1838

verzekert alle risico's mits de laagst mogelijke premieën.

Waarborg, 70.000.000 fr.

Inlichtingen kosteloos te bekomen bij Th. Flogne-Daerden, Agent der Maatschappij, 3, Namensche poort, te Sint-Truiden.

ONDERAGENTEN worden gevraagd in alle gemeenten. — Hooge commissie. Men schrijve aan voornoemde Agent.

BEWIJS VAN INSCHRIJVING

De ondergeteekende: naam.....
beroep....., wonende te.....
provincie....., verklaart een abbonement te nemen op **DE TRAM, Katholiek Volksblad van Sint-Truiden, ten prijze van 2-50 fr. 's jaars, voor 1896.**
Datum..... (HANDTEEKENING)

NB. Dit bewijs, behoorlijk ingevuld en met één centiem gefrankeerd, terug te zenden onder den hiervan af te snijden adresband.

Jos. LEENEN,
Adresband. **BCEKDRUKKER-UITGEVER,** Adresband.
SINT-TRUIDEN.

AAN ALLERHANDE beambten, handelaars, eigenaars, enz.
I.
ALLE KAPITALEN
TE BEKOMEN

te beginnen van 2000 frank, hoe groot zij dan ook wezen, mits onderpand, terug te geven op 5, 10, 15, 20 en meer jaren per jaarljkse aflossingen of annuïteten als volgt, voor een kapitaal van 100 frank, dus interest ongeveer 3,35 %:

Duur der LEENING.	Jaarljkse BETALING.	Duur der LEENING.	Jaarljkse BETALING.
5 jaren	fr. 23,47	13 jaren	fr. 11,02
6 —	20,08	14 —	10,47
7 —	17,07	15 —	10,00
8 —	15,36	16 —	9,59
9 —	14,45	17 —	9,22
10 —	13,33	18 —	8,90
11 —	12,42	19 —	8,62
12 —	11,66	20 —	8,36

NB. Mits de betaling op hooger aangehouden voet gedurende een zeker getal jaren, zijn kapitaal en interesten afgelost.

Verkrijgbaar voor bijzondere en voor openbare gestichten, obligatiën met premie van fr. 250 en fr. 500, uitkeerbaar bij wijze van loting en andere obligatiën van fr. 100, van 500 en 1000, aflosbaar op vast tijdstip, alle interest opbrengende tegen 4 ten honderd 's jaars.

II. TE BEKOMEN zonder eenigen waarborg, door alle beambten van Staat, provincie, gemeente, nationale Bank, maatschappijen van ijzeren- en spoorwegen, tramways, omnibussen, bureelen van Weldadigheid, burgerlijke Godshuizen, Kerkfabrieken, enz. *Alle borgstellingen of cautionnementen (cautionnementen van officieren en gemindarmen uitgesloten).*

III. Allerhande CONTRACTEN van levensverzekering, begiftiging van kinderen en lijfrenten, Maatschappij *The Mutual Life Insurance Company of New-York,* opgericht in 1843, de grootste en rijkste Levensverzekeringsmaatschappij van gansch de wereld.

Haar waarborgkapitaal bedraagt meer dan 900 miljoen frank.

Als onderlinge maatschappij heeft zij geene actionnariissen of aandeelhouders. Alle winsten behouren altoos van rechtswege aan de verzekerden.

De Maatschappij is onderworpen evenals al de anderen van dezelfde aard, aan het bijzonder en voortdurende toezicht van het Gouvernement van den Staat van New-York. Zij neemt de bevoegdheid aan der tribunaalen en gerechtshoven van het rechterlijk arrondissement Brussel, voor de oneenigheden die er zouden kunnen ontstaan nopens hare werkingen in België.

IV. VERZEKERING voor bijzondere, patronen of werklieden tegen alle ongevallen of accidenten.

Verzekering van patronen, als bankiers, nijveraars, maatschappij, enz., tegen de ongetrouwheid hunner bedienden.

V. VERZEKERING TEGEN BRAND: De Belgische Maatschappij *De Vereeniging der Belgische Eigenaars,* verzekerende als al de andere maatschappijen, bovendien het voordeel opleverende dat hare verzekerden jaarlijks in hare winsten deelen zonder blootgesteld te zijn in hare mogelijke verliezen te moeten komen, voordeel welk geene andere naamloze Belgische maatschappij geeft.

HOOFDAGENTEN worden gevraagd overal, waar deze laatste nog niet vertegenwoordigd is.

Algemeene Agenten te Borgloon:

ALPH. MONDUS-PONET,
Candidaat-Notaris.

IJZEREN WEG.

Thienen — Sint-Truiden — Tongeren.

Thienen	4,42	6,53	8,26	12,49	2,49	6,08	8,44
Grimde	4,50	7,01	8,34	—	2,57	6,16	8,52
Oplinter	4,57	7,08	—	—	3,04	6,23	8,59
Neerlinter (dorp)	5,02	7,13	—	—	3,09	6,28	9,04
Neerlinter	5,07	7,18	8,47	1,05	3,14	6,33	9,09
Zout-Leeuw	5,15	7,26	8,55	1,13	3,22	6,41	9,19
Wilderen	5,22	7,33	9,02	—	3,29	6,48	9,26
St-Truiden	5,29	7,40	9,09	—	3,36	6,55	9,33
Bernissem	—	—	—	—	3,43	7,02	9,40
Ordingen	5,40	7,51	9,24	1,35	3,49	7,08	9,46
Houppertingen	5,48	7,59	9,32	1,42	3,57	7,16	9,54
Loon	5,57	8,08	9,41	1,50	4,06	7,25	10,03
Kerniel	—	6, 1	8,12	—	—	4,10	10,07
Jesseren	—	6,08	8,19	—	1,59	4,17	10,14
Piringen	—	6,13	8,24	—	2,04	4,22	10,19
Tongeren	—	6,22	8,33	10,04	2,13	4,31	10,28
Tongeren-Luik	—	6,24	8,38	12,02	3,55	5,51	8,34

Tongeren — Sint-Truiden — Thienen.

Tongeren	4,41	7,10	10,41	12,55	2,25	6,29	8,19
Piringen	4,50	7,19	10,50	1,03	2,33	6,38	8,28
Jesseren	4,54	7,23	10,54	1,07	2,37	6,42	8,32
Kerniel	—	7,30	11,01	1,14	—	6,49	—
Loon	—	5,04	7,35	11,06	1,19	2,46	6,54
Houppertingen	—	5,12	7,43	11,14	1,27	2,53	7,02
Ordingen	—	5,19	7,50	11,21	1,34	3,00	7,09
Bernissem	—	5,24	7,53	11,26	—	3,05	7,14
St-Truiden	—	5,30	8,01	11,32	1,43	3,11	7,20
Wilderen	—	5,38	8,15	11,40	1,51	—	7,28
Zout-Leeuw	—	5,44	8,21	11,46	1,57	3,21	7,34
Neerlinter	—	5,52	8,29	11,54	2,05	3,29	7,42
Neerlinter (dorp)	—	5,57	8,34	11,59	—	3,34	7,47
Oplinter	—	6,02	8,39	12,04	—	3,37	—
Grimde	—	6,10	8,47	12,12	—	3,43	—
Thienen	—	6,17	8,54	12,19	—	3,49	8,00
Thienen-Brussel	—	6,52	9,07	8,02 (exp.)	—	9,38	10,42
	—	12,37 (exp.)	2,42	3,50	5,05 (exp.)	7,22	8,14
	—	—	—	—	—	8,14	8,59 (exp.)

Hasselt — Sint-Truiden — Landen.

Hasselt vertrek	7,36	10,05	2,25	4,20	7,30	
Alken	7,46	10,16	2,35	4,35	7,40	
Cortembosch	7,56	10,27	2,45	4,50	7,50	
Sint-Truiden	8,08	11,53	2,56	5,15	8,01	
Velm	8,17	12,03	3,05	5,29	8,10	
Landen	8,25	12,12	3,13	5,38	8,18	
Landen-Luik	8,32	10,38	exp.	12,37	3,24	4,28
	7,15	7,48	exp.	9,06	—	—

Landen — Sint-Truiden — Hasselt.

Landen	6,30	8,44	12,50	4,27	7,13
Velm	6,39	8,53	12,59	4,41	7,27
Sint-Truiden	6,49	9,17	1,09	5,55	8,00
Cortembosch	6,59	9,28	1,19	6,10	8,15
Alken	7,09	9,39	1,29	6,25	8,30
Hasselt aankomst	7,18	9,49	1,38	6,35	8,40
Hasselt-Maastricht	—	—	—	—	—
Hasselt-Eindhoven	—	—	—	—	—
Hasselt-Tongeren	—	—	—	—	—
Hasselt-Maceyck	—	—	—	—	—

BUURTSPOORWEG

Oreye-Sint-Truiden.

Oreye	5,40	8,10	10,15	2,15	6,55
Heers	5,54	8,24	10,29	2,29	7,09
Klein-Gelmen	6,00	8,30	10,35	2,35	7,15
Gelinden	6,04	8,34	10,39	2,39	7,19
Engelmanshoven	6,10	8,40	10,45	2,45	7,24
Brusthem	6,19	8,49	10,54	2,54	7,30
Aelsterweg	—	—	—	—	—
Sint-Truiden	—	—	—	—	—
Sint-Truiden	6,21	8,51	10,50	2,50	7,35
Luikse poort	—	—	—	—	—
Naamsche poort	—	—	—	—	—
Statieplaats	—	—	—		